

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя
23 вересня 2022 р.,

протокол № 1

Голова Вченої ради
Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Література Великої Британії та США»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 014 «Середня освіта»
спеціалізація 014.021 «Англійська мова і література»
освітньо-професійна програма «Англійська мова і література»
факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра педагогічних технологій та мовної підготовки

Схвалено на засіданні кафедри філософсько-історичних студій та масових комунікацій від 22 вересня 2022 р.
протокол № 2

В.о. завідувача кафедри
Вадим СЛЮСАР

Розробник: к. філол. наук, доцент кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики Євгенія КАНЧУРА, к. філол. наук, доцент кафедри філософсько-історичних студій та масових комунікацій Олександр ЄВЧЕНКО

Житомир
2022 – 2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»	нормативна
Модулів – 1	Спеціальність 014 «Середня освіта» спеціалізація 014.021 «Англійська мова і література»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1
Загальна кількість годин - 90		Семестр
		2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 самостійної роботи – 2	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції
		32 год.
		Практичні заняття
		16 год.
		Самостійна робота
		42 год.
		Вид контролю: екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни:

сформувати у студентів цілісне уявлення про специфіку перебігу культуротворчих процесів на території Великої Британії та Сполучених Штатів Америки;

розвинути у здобувачів вищої освіти навички літературознавчого аналізу художніх текстів. Знайомство з прецедентними текстами зазначених періодів дозволить слухачам курсу впевнено почуватися у загальноєвропейському культурному просторі, вільно орієнтуватися у спеціальній термінології, літературних персоналіях, реаліях тощо, поглибить знання історії й культури англійських країн та підвищить рівень володіння англійською мовою;

навчити глибокому, вдумливому читанню художніх творів у безпосередньому зіставленні із основними історичними, політичними та соціокультурними подіями тогочасся, що сприятиме формуванню не лише базових філологічних компетенцій, але й так званих «softskills», які допомагають майбутнім фахівцям бути конкурентно спроможними у різних сферах діяльності. До останніх належить здатність розуміння змістів складних повідомлень, вміння систематизувати інформацію та навички критичного мислення. Крім того, інтерактивність лекційних та практичних занять допоможе студентів розвинути власні риторичні здібності, навички кооперації у групі, вміння аргументовано відстоювати власну точку зору (з опорою на фактаж), робити презентації та здійснювати порівняльний аналіз культурних явищ.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Література Великої Британії та США» є:

- продемонструвати студентам соціокультурні та естетичні характеристики літературного процесу англійських країн;
- познайомити студентів із найвидатнішими літературними творами вказаного хронологічного періоду;
- створити системну візію історико-літературного процесу Великої Британії та США, підготувати базу для сприйняття тих процесів, які відбувалися в літературі у наступні епохи;

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних компетентностей:

ЗК-5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК-9. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/4

для формування національної свідомості, культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

СК-10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

СК-12. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання іноземних мов та зарубіжної літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів:

РН-4. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.

РН-9. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

РН-10. Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

РН-11. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

3. Програма навчальної дисципліни ***Змістовий модуль 1. Давня література***

Тема 1.

1. Англomовний фольклор.

Роль фольклору у формуванні національної свідомості та культурного тла. Основні жанри фольклору. Дитячий ігровий фольклор. Інтертекстуальна роль фольклору.

Тема 2.

Середні віки.

Міфологічна форма свідомості, епос. Беовульф як літературна пам'ятка. Труднощі перекладу алітерованого вірша. Творчість Джеффри Чосера та його вплив на формування англійської національної традиції. «Кентерберійські оповідання» Дж. Чосера: особливості поетики, внутрішньомовні, міжмовні та міжсеміотичні переклади

Тема 3.

Відродження. Вільям Шекспір

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/5

Англійське Відродження: національна специфіка, ключові персоналії. Канонічна біографія В. Шекспіра versus антистретфордський дискурс. Поетичний доробок В. Шекспіра в контексті ренесансних поетичних традицій. «Гамлет» та його інтермедіальні проєкції. Жанрова парадигма драматургії В. Шекспіра

Тема 4.

Барокко, Просвітництво

Англійська література XVII століття: ключові постаті та їхні здобутки. Творчий доробок Джона Донна. Особливості творчої манери Дж. Мільтона. «Втрачений рай» Дж. Мільтона: особливості поезики. Англійська література XVIII століття: тенденції розвитку і художні здобутки. Романістика Деніеля Дефо і сатира Джонатана Свіфта в контексті Просвітництва

Тема 5.

Сентименталізм та Романтизм

Сентименталізм в літературі Англії і Шотландії. Творчість Роберта Бернса. Вільям Блейк: феномен подвійного таланту. Романтизм: загальна характеристика, філософська база, поетичні особливості. Старше покоління англійських романтиків: Вордсворт, Кольрідж. Синтез готичної й романтичної традиції у романі Мері Шеллі «Франкенштейн, або Сучасний Прометей». Зрілий англійський романтизм. Творчість Байрона. Байронічний герой.

Тема 6

Реалістичні тенденції

Заперечення сентименталізму Джейн Остін. Іронія. Жіночу письмо. Шарлота Бронте та концепція самостійної особистості. Полеміка з вікторіанською концепцією фемінності й маскулінності у романі Шарлотти Бронте «Джен Ейр». Чарльз Діккенс. Роман – фельетон. Вікторіанська література як специфічний художній феномен: загальна характеристика

Тема 7.

Література США. Романтизм

«Легенда Сонної лощини» Вашингтона Ірвінга як маніфест американської літератури. Американський романтизм: від «літератури фронтиру» до Едгара По. Образи шляхетного дикуна, піонера. Тема взаємин з природою.

Тема 8

Література США: від Марка Твена.

Своєрідність літературного процесу у США: загальна характеристика. «Школа місцевого колориту». Марк Твен (до та після). Психологізм, символічність і містицизм в творчості Натаніеля Готторна. Генрі Мелвіл та тема поєдинку людини й природи. Поезія Волта Вітмена та Емілі Діккінсон

Змістовий модуль 2. Література в сучасному контексті.

Тема 9.

Доба модернізму в англійській літературі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/6

Тенденції британського модернізму. Драматургія. Естетизм Оскара Вайльда, іронія та афористичність Бернарда Шоу. Потік свідомості в експериментальних романах Вірджинії Вульф. Конфлікти між індивідуалізмом і соціальними конвенціями в романах Девіда Лоуренса.

Тема 10.

Неоромантизм в британській літературі.

Поєднання пригодницького стилю із соціальним коментарем в творах Редьярда Кіплінга. Дослідження дуальності людської природи в романах Роберта Льюїса Стівенсона. Лицарство вікторіанської доби в творах Артура Конан Дойла. Психологічні та філософські аспекти творчості Гілберта Кіта Честертона.

Тема 11.

Реалізм в американській літературі.

Тема сильної людини в творчості Джека Лондона. Американська мрія у Френсіса Скотта Фіцджеральда. Дискурс Півдня в романах Вільяма Фолкнера. Екзистенційні питання в романах Ернеста Гемінгвея. Особливості стилю Фолкнера й Гемінгвея.

Тема 12.

Американська література після II Світової війни

Гарпер Лі: здатність зрозуміти Іншого, постоявши під його вікном. Расова нерівність та соціальні проблеми очима дитини. Пошук самоідентифікації особистості у Джерома Девіда Селінджера. Підлітковий бунт. Суспільство очима підлітка.

Тема 13.

Фантастичний модус в англomовній літературі.

Співтворіння як засіб наблизитися до Творця. Мовна природа фантастичного світу Дж. Р. Р. Толкіна. Поняття високого фентезі. Християнські алегорії Клайва Стейплза Льюїса. Роман-виховання та біблійні мотиви в Поттеріані Джоан Роулінг. Постмодерне фентезі на обох берегах Атлантики: Ніл Гейман. Поєднання художніх практик. Поняття графічного роману.

Тема 14.

Американський фантастичний дискурс.

Дослідження соціальних, політичних та екологічних проблем через вигадані світи Урсули Ле Гвін. Від космічної Одисеї до антиутопії та магічного реалізму в творчості Рея Бредбері. Усвідомлення страху та тема зловживання владою в романах Стівена Кінга.

Тема 15.

Постмодернізм в британській літературі.

Етичні та моральні питання у психологічних романах Айріс Мердок. Інтелектуальна проза Антонії Байетт. Феміністичний дискурс британської

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/7

літератури. Ковчеги й кораблі Джуліана Барнса. Постмодерна драма Тома Стоппарда

Тема 16.

Міжкультурні та міжособистісні конфлікти в англomовній літературі

Інтелектуальні провокації Салмана Рушді. Письменник, чиє життя у небезпеці. Гра з жанровими конвенціями в романах Джона Фаулза. Природа зла та тема морального вибору. Історичний та біографічний дискурс нового часу в творчості Пітера Акройда.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		Лекції	Практичні	Самост. та інд. робота
<i>Змістовий модуль 1</i>	<i>Давня література.</i>			
Тема 1. Англomовний фольклор		2	2	3
Тема 2. Середні віки		2		3
Тема 3. Відродження. Вільям Шекспір .		2	2	3
Тема 4. Бароко, Просвітництво.		2		2
Тема 5. Сентименталізм та Романтизм.		2	2	3
Тема 6. Реалістичні тенденції		2		2
Тема 7. Література США. Романтизм		2	2	2
Тема 8. Література США: від Марка Твена.		2		3
Разом за змістовим модулем	45	16	8	21
Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		Лекції	Практичне заняття	Самост. та індивід. робота
<i>Змістовий модуль 2</i>	<i>Нова література</i>			
Тема 9. Доба модернізму в англійській літературі.		2	2	2
Тема 10 Неоромантизм в британській літературі.		2		2
Тема 11. Реалізм в		2	2	2

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/8

американській літературі.				
Тема 12. Американська література після II Світової війни		2		3
Тема 13. Фантастичний модус в англійській літературі.		2	2	3
Тема 14. Американський фантастичний дискурс		2		3
Тема 15. Постмодернізм в британській літературі.		2	2	3
Тема 16. Міжкультурні та міжособистісні конфлікти в англійській літературі.		2		3
Разом за змістовим модулем	45	16	8	21
Усього годин	90	32	16	42

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Давня Англійська література. "Беовульф". "Кентерберійські оповіді"	2
2	Вільям Шекспір "Гамлет"	2
3	Джейн Остін "Гордість та упередження"	2
4	Марк Твен "Пригоди Тома Сойєра"	2
5.	Бернард Шоу "Пігмаліон"	2
6.	Дж. Д. Селінджер "Ловець у житі"	2
7.	Ніл Гейман "Кораліна"	2
8.	Антонія Байєтт "Джин у солов'їному оці"	2
	Разом	16

6. Завдання для самостійної роботи ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Самостійна робота 1.

1. Ведення власного глосарія літературознавчих термінів, (від 15 одиниць), проілюструвати прикладами з матеріалів лекцій 1-3 та Практичне заняття 1.
2. Беовульф. З англосаксонської розміром оригіналу переклала Олена о'Лір. Львів: Астролябія, 2012. 161 ст..
3. Кентерберійські оповіді / З середньоанглійської переклав і прокоментував Максим Стріха. У 2-х частинах. Частина I-II. Львів: Видавництво «Астролябія», 2019.

Самостійна робота 2.

1. Поповнення глосарію літературознавчих термінів (від 10)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/9

2. Стріха М.. Український переклад і перекладачі: між літературою і націєтворенням. - К.: Дух і Літера, 2020 - 520 с. Розділи "Переклад XIX ст. від трагедії до мейнстріму" та "На межі епох".

Самостійна робота 3.

1. Поповнення глосарію літературознавчих термінів (від 10)
2. Woolf V. Jane Austen. Monadnock Valley Press. 1925. URL: <https://monadnock.net/woolf/austen.html>.

Самостійна робота 4.

1. Поповнення глосарію літературознавчих термінів (від 10).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Самостійна робота 5.

1. Ведення власного глосарія літературознавчих термінів, (від 15 одиниць).
2. Павлов М. Феномен Шоу для українського читацтва. К.: Всесвіт, 1999. № 11-12. С. 63-69.
3. Перегляньте мюзикл "Моя чарівна леді" за п'єсою.
https://www.youtube.com/watch?v=8-_qT2FgGpw&ab_channel=%D0%9B%D0%B5%D1%81%D1%8F%D0%A1%D0%B8%D1%87

Самостійна робота 6.

1. Ведення власного глосарія літературознавчих термінів (від 10 одиниць).
2. Ноговська, С. (2019). Корпусні технології в перекладознавстві (особливості передачі ідіостилю роману Дж. Д. Селінджера «Ловець у житті» в українському перекладі О. Логвиненка). Молодий вчений, 5 (69), 381-387.
<https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-5-69-81>
3. Козубенко Л.М. Проблема екзистенції героя у романі Дж. Селінджера «Ловець у житті» / Козубенко Л.М. // «Young Scientist». 2017. С. 281–284.

Самостійна робота 7.

1. Ведення власного глосарія літературознавчих термінів (від 10 одиниць).
2. Gaiman N. Why our future depends on libraries, reading and daydreaming. The Guardian. 2013. URL: <https://www.theguardian.com/books/2013/oct/15/neil-gaiman-future-libraries-reading-daydreaming>.

Самостійна робота 8.

1. Ведення власного глосарія літературознавчих термінів (від 10 одиниць).
2. Byatt A. Women who write intellectual books seen as unnatural. The Guardian. 2010. URL: <https://www.theguardian.com/books/2010/aug/20/as-byatt-intellectual-women-strange>.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) за джерелом інформації:

- *словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/ 10

- технологій, Практичне заняття, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
 - *практичні*: обговорення проблемних питань, виконання тестових завдань.
- 2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
- 3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, продуктивні, пошукові, дослідницькі.
- 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- 1) методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *методи усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен;
- *методи письмового контролю*: поточні письмові бліц-тести; модульне письмове тестування;
- *комп'ютерного контролю*: тестові програми;
- *методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/ 11

Основна література

1. Боговін О. В. Історія зарубіжної літератури Середніх віків та Відродження : навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ. Бердянськ : Ткачук О. В. [вид.], 2015. 243 с.
2. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література від античності до початку ХІХ сторіччя: Історико-естетичний нарис : Навч. посібник для студ. вузів Київ : Києво-Могилянська акад., 2013. 368 с.
3. Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження Київ, Знання, 2011. 476 с.
4. Кентерберійські оповіді / З середньоанглійської переклав і прокоментував Максим Стріха. У 2-х частинах. Частина І-ІІ. Львів: Видавництво «Астролябія», 2019.

Довідкова література:

1. Волков А. (гол. ред.) Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Буковинський центр гуманітарних досліджень. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – 634 с. Доступ онлайн: [http://chtyvo.org.ua/authors/Volkov Anatolii/Leksykon_zahalnoho_ta_porivnialnoho_literaturoznavstva/](http://chtyvo.org.ua/authors/Volkov_Anatolii/Leksykon_zahalnoho_ta_porivnialnoho_literaturoznavstva/); http://litmisto.org.ua/?page_id=16128
2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р.Т. Гром'яка, Ю.І.Коваліва, В.І.Теремка. К.: ВЦ «Академія», 2007. 752 с. Доступ онлайн: [http://chtyvo.org.ua/authors/Hromiak Roman/Literaturoznavchyi_slovyk-dovidnyk/](http://chtyvo.org.ua/authors/Hromiak_Roman/Literaturoznavchyi_slovyk-dovidnyk/)
3. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т.1 / Авт.-уклад. Ю.І.Ковалів. К: ВЦ «Академія», 2007. 608 с. (Енциклопедія ерудита).
4. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т.2 / Авт.-уклад. Ю.І.Ковалів. К: ВЦ «Академія», 2007. 624 с. (Енциклопедія ерудита)
5. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. Львів, Літопис, 2002. 2-е вид., допов. 832 с.

Допоміжна література

1. Ваховська Н. Л. Література кінця ХІХ-початку ХХ ст. Київ, 2005. 152 с.
2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури,. Київ: Либідь, 2005. 488 с.
3. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гринчак Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. К.: Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
4. Давиденко Г. Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І. Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури. К.: Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
5. Наливайко Д. С, Шахова К. О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: Підручник. К: Заповіт, 1997. 416 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.022/Б/ОК2- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12/ 12

6. Briggs. K. M. An encyclopedia of fairies : hobgoblins, brownies, bogies, and other supernatural creatures / Briggs Katharin M. New York : Pantheon Books, 1976. 481 р.
7. Gaiman N. Why our future depends on libraries, reading and daydreaming [Електронний ресурс] / Neil Gaiman // The Guardian. 2013. Режим доступу до ресурсу: <https://www.theguardian.com/books/2013/oct/15/neil-gaiman-future-libraries-reading-daydreaming>.
8. Woolf V. Jane Austen [Електронний ресурс]. Monadnock Valley Press. – 1925. – Режим доступу до ресурсу: <https://monadnock.net/woolf/austen.html>.
9. Павлов М. Феномен Шоу для українського читацтва. К.: Всесвіт, 1999. № 11-12. С. 63-69.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Історія світової літератури. Статті та матеріали <http://www.ae-lib.org.ua/lithistory.htm>
2. Художня література <http://www.ae-lib.org.ua/index.htm>
3. Читиво: Електронна бібліотека <https://chtyvo.org.ua/>
4. Український центр. Бібліотека <http://ukrcenter.com/>